Dréimire
Seirbhísí Teanga | Language Services

Treo Straitéiseach Fhoras na Gaeilge:

Anailís ar Fhreagraí Suirbhé

arna hullmhú ag Dréimire Teoranta d'Fhoras na Gaeilge

Samhain 2024

Clár na nÁbhar

Eolas faoi na Freagraí 3
Ceist 1: An bhfuil moltaí chun feabhais agat faoin gcur chuige ginearálta a mholtar sa cháipéis? 3
Ceist 2: An bhfuil moltaí agat maidir le Mórchuspóir 1 (cumas teanga)? 4
Ceist 3: An bhfuil moltaí agat maidir le Mórchuspóir 2 (úsáid teanga)? 6
Ceist 4: An bhfuil moltaí agat maidir le Mórchuspóir 3 (dearcadh teanga)? 7
Ceist 5: An bhfuil moltaí agat maidir le Mórchuspóir 4 (rialachas Fhoras na Gaeilge)? 8

Eolas faoi na Freagraí

Fuarthas 73 freagra ar an suirbhé ar an iomlán. Rinneadh na freagraí a rangú mar seo a leanas:

Freagra neamhleor	M.sh. 'tá', 'níl', 'ní bhaineann'.
Freagra ginearálta dearfach	M.sh. 'Aontaím', 'Tá obair iontach ar siúl'.
Freagra ginearálta diúltach	M.sh. 'Ba cheart fáil réidh leis an nGaeilge', 'Is cur amú airgid é seo'.
Freagra nach mbaineann le hábhar	Freagra nach mbaineann le hábhar an Treo Straitéisigh (TS), freagra ina léirítear taithí phearsanta amháin, srl.

Rinneadh moltaí i gcuid de na freagraí atá cheana féin san áireamh sa Treo Straitéiseach (TS). Liostáiltear na freagraí/moltaí sin ag bun na dtáblaí agus cuirtear aibhsiú liath orthu.

Ceist 1: An bhfuil moltaí chun feabhais agat faoin gcur chuige ginearálta a mholtar sa cháipéis?

Fuarthas 63 freagra ar an gceist seo, agus tugtar léargas sa mír seo ar na 36 freagra bailí a tugadh:

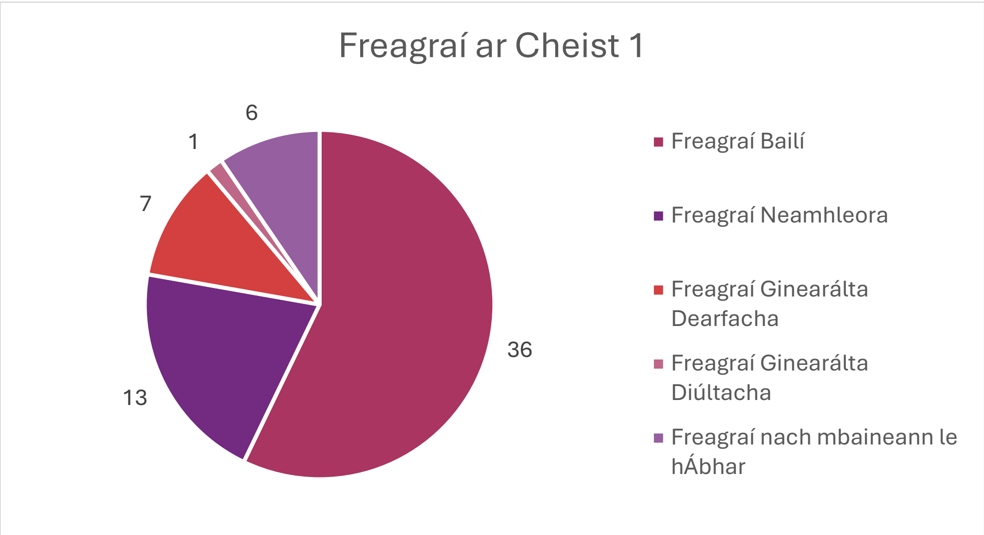

Is é an moladh is coitianta a dhéantar sna freagraí ar an gceist seo ná gur cheart níos mó béime a bheith sa TS ar dheiseanna foghlama agus úsáide Gaeilge lasmuigh den chóras oideachas:

Téama/Moladh	Líon Freagraí ina Luaitear é
Ba cheart níos mó béime a chur ar dheiseanna foghlama agus úsáide Gaeilge lasmuigh den chóras oideachas	4
Grúpaí pleanála teanga/maoinithe: • Imní go bhfágfar faoi cheanneagraíochtaí agus coistí pleanála teanga agus faoi na hOifigigh Pleanála Teanga bearta an TS a chur i bhfeidhm agus nach bhfuil na hacmhainní cuí acu le tabhairt faoi	3

• Tuairim nár tugadh dóthain airde ar thuairimí agus ar riachtanais na ngrúpaí pleanála teanga agus na ngrúpaí atá á maoiniú ag Foras na Gaeilge	
Tá an TS rófhada	3
Ba cheart fís iomlán an TS a shoiléiriú; ba cheart na moltaí/bearta a chur in ord tosaíochta	2
Níl an TS sách uaillmhianach	2
Ba cheart níos mó béime a chur ar cheisteanna a bhaineann le reachtaíocht, le polasaithe, le stádas agus le cearta teanga sa TS	2
Tá sainchúram na gCeanneagraíochtaí róleathan	1
Ba cheart téarmaí níos neodraí a úsáid le tagairt d'inimircigh, do mhionlaigh agus don phobal aontachtach agus an pholaitíocht a sheachaint	1
Ba cheart 'Stádas Teanga' a áireamh mar mhórchuspóir straitéiseach sa TS	1
Ba cheart an TS a nascadh leis an bPlean Fáis	1

Ceist 2: An bhfuil moltaí agat maidir le Mórchuspóir 1 (cumas teanga)?

Fuarthas 64 freagra ar an gceist seo:

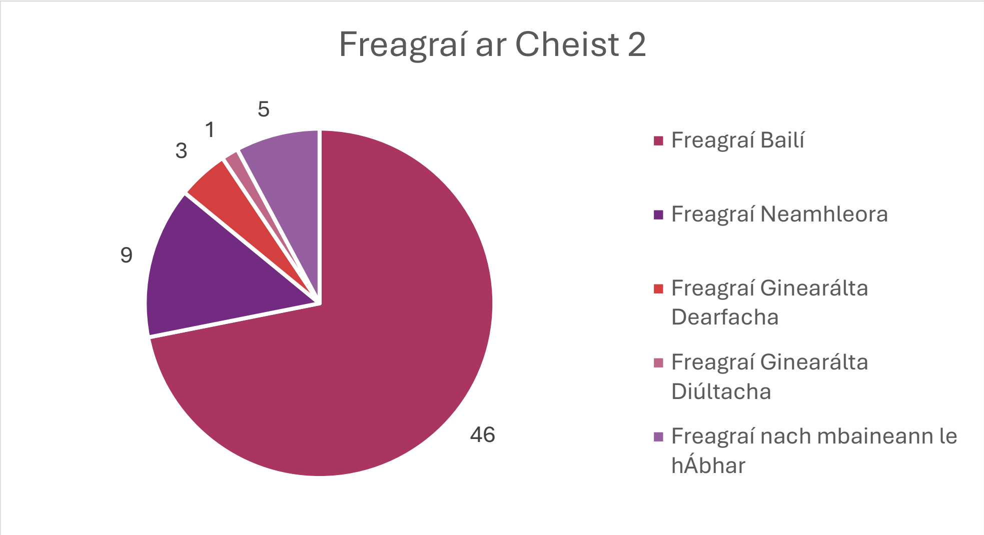

Tugtar léargas sa mír seo ar na 46 freagra bailí a tugadh, chomh maith le tagairtí a rinneadh do Mhórchuspóir 1 faoi na ceisteanna eile. Is é an tuairim is coitianta maidir leis an Mórchuspóir seo ná go gcaithfear an curaclam Gaeilge sa gcóras oideachais a athdhearadh:

Téama/Moladh	Líon Freagraí ina Luaitear é
Tá gá le cur chuige teagaisc/curaclam na Gaeilge sa gcóras oideachas a athrú (luaitear drámaíocht agus múnla TEFL mar mhodh chun an Ghaeilge a theagasc ar bhealach éifeachtach agus taitneamhach)	13
Luathoideachas/Oideachas luathbhlianta:	8

• Ba cheart níos mó béime a leagan ar an luathoideachas/ar eagraíochtaí luathbhlianta/ar an luath-thumoideachas • Ba cheart go mbeadh liosta uasdátaithe de naíonraí/réamhscoileanna dátheangacha ar fáil do thuismitheoirí	
Ba cheart níos mó béime a chur ar dheiseanna foghlama agus úsáide do dhaoine fásta agus do phobail nua sa tír[1]	7
Tríú Leibhéal & Oiliúint Ghairmiúil: • Ba cheart níos mó aitheantais a thabhairt d'institiúidí tríú leibhéal, go háirithe Fiontar agus Scoil na Gaeilge, DCU • Ba cheart tagairt a dhéanamh do chóras TEG • Ba cheart tagairt a dhéanamh do na Boird Oideachais agus Oiliúna • Ba cheart tagairt don tSeirbhís um Fhorbairt Ghairmiúil do Mhúinteoirí, agus níos mó cúrsaí inseirbhíse a chur ar fáil do mhúinteoirí Gaeilge agus Gaelscolaíochta • Ba cheart deiseanna comhoibrithe idirnáisiúnta a fhiosrú, go háirithe maidir leis an bhforbairt chorpais • Ba chóir go dtabharfaí aird faoi leith ar na hOllscoileanna Teicneolaíochtaí, mar nach mbíonn mórán béim ar theagasc teangacha iontu	5
Teastaíonn níos mó tacaíochta ó thuismitheoirí a bhfuil a bpáistí ag freastal ar naíonra nó ar scoil Ghaeilge	2
Ba cheart tairseach ar líne a fhorbairt ar a gcuirfear eolas ar fáil maidir le ranganna, acmhainní agus scoláireachtaí	2
Ba cheart tagairt a dhéanamh do thábhacht scéimeanna Ghael Linn (An Gréasán agus Scoil Spreagtha ach go háirithe)	2
Imní faoin gcaoi ar féidir naíolanna a bhunú tríd an bpróiseas pleanála teanga, ó tharla nach bhfuil maoiniú caipitil ar fáil do na ceanneagraíochtaí pleanála teanga agus nach mbeadh an saineolas ag go leor ceanneagraíochtaí ó thaobh forbairtí luathóige de	1
Ba cheart go mbeadh sé níos éasca díolúine ón nGaeilge a fháil do pháistí a bhfuil Riachtanais Speisialta Oideachais orthu	1
Tá gá le fás in earnáil na Gaelscolaíochta	4
Is gá feabhas a chur ar chumas Gaeilge roinnt múinteoirí	4
Ba cheart Téarma.ie a lua, agus forbairt suímh tairsí d'acmhainní digiteacha	1
Ba cheart béim a chur ar chúrsaí sa riarachán poiblí chomh maith le cúrsaí ETIM	1
Is gá dul i ngleic le córas na ndíolúintí	1

[1] Ar ndóigh baineann sé seo le Mórchuspóir 2: Úsáid Teanga chomh maith.

Ceist 3: An bhfuil moltaí agat maidir le Mórchuspóir 2 (úsáid teanga)?

Fuarthas 61 freagra ar an gceist seo:

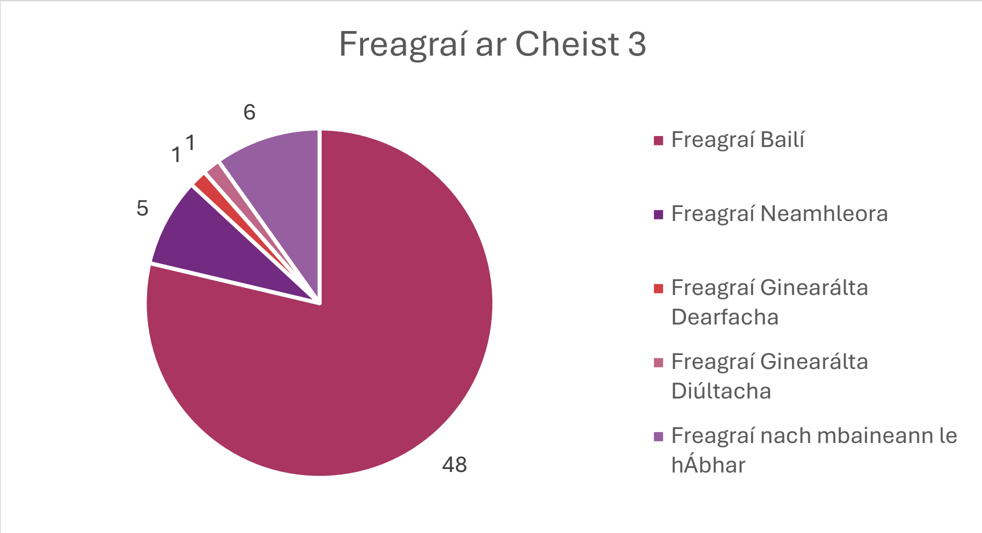

Tugtar léargas sa mír seo ar na 48 freagra bailí a tugadh, chomh maith le tagairtí a rinneadh do Mhórchuspóir 2 faoi na ceisteanna eile. Tacaítear go láidir i bhfreagraí an tsuirbhé le cur le húsáid na Gaeilge san earnáil ghnó agus seirbhísí agus sa réimse poiblí, agus leis an sprioc sa TS maidir le lárionaid Ghaeilge:

Téama/Moladh	Líon Freagraí ina Luaitear é
Caithfear úsáid na Gaeilge agus feasacht teanga a ardú san earnáil ghnó/seirbhísí agus i seirbhísí poiblí/Stáit • Seirbhís ardchaighdeáin aistriúcháin ag teastáil chun tacú leis seo • Luaitear Gradaim Ghnó na Gaeilge agus QMharc • Moladh comhoibriú leis na hOifigí Áitiúla Fiontair, le Skillnet Ireland, srl.	21
Tacaíocht don sprioc a bhaineann leis na lárionaid Ghaeilge • Imní léirithe faoin maoiniú/tacaíocht atá ar fáil do na hionaid Ghaeilge atá ann faoi láthair • Riachtanais éagsúla cainteoirí T1 agus T2 luaite • Luaitear gur ceart go mbeadh na spásanna seo ionchuimsitheach agus fáiltiúil do chách	12
Ba cheart go mbeadh fáil níos éasca/forleithne ar leabhair Ghaeilge • Taighde ar an léitheoireacht Ghaeilge • Tuilleadh poiblíochta ar théacsanna Gaeilge • Tábhacht acmhainní digiteacha agus téacsleabhar luaite chomh maith	7
Tacaíocht do na spriocanna a luaitear maidir le cultúr, ealaíona, na meáin agus cúrsaí teicneolaíochta • Moltar tagairt shonrach a dhéanamh don Taibhdhearc: Amharclann Náisiúnta na Gaeilge faoi mhír 2.3.3 • Moltar níos mó eolais a thabhairt maidir le comhoibriú le forais chultúrtha agus ealaíon	5
Ba cheart nasc níos láidre a thógáil leis an CLG chun an Ghaeilge a chur chun cinn	4

Caithfear cur le líon na LG ar fud na tíre, agus grúpaí/pobail nua a chumasú le stádas LG a bhaint amach • Gá le tuilleadh maoinithe a chur ar fáil do na LG chun an dara OPT a fhostú	4
Ba cheart béim a chur ar thacaíochtaí do thuismitheoirí agus do theaghlaigh • Luaitear *Teanga Tí* ach go háirithe	3
Ba cheart díriú ar an earnáil óige mar thosaíocht • Luaitear campaí iarscoile agus samhraidh Gaeilge	2
Tuilleadh tacaíochta a chur ar fáil do na ceanneagraíochtaí/grúpaí pleanála teanga	2
Ba cheart an eagraíocht Comhluadar a athbhunú	1
Aontaítear leis na tacaíochtaí a luaitear d'inimircigh agus do phobail mhionlaigh eile	1
Níos mó poiblíochta do scéim Cholmcille	1
Tá gá le níos mó áiseanna ardchaighdeáin (digiteacha) Gaeilge	5
Teastaíonn tuilleadh deiseanna tarraingteacha úsáide lasmuigh den chóras oideachais	8
Teastaíonn forbairt ar earnáil na heagarthóireachta Gaeilge	1

Ceist 4: An bhfuil moltaí agat maidir le Mórchuspóir 3 (dearcadh teanga)?

Fuarthas 52 freagra ar an gceist seo:

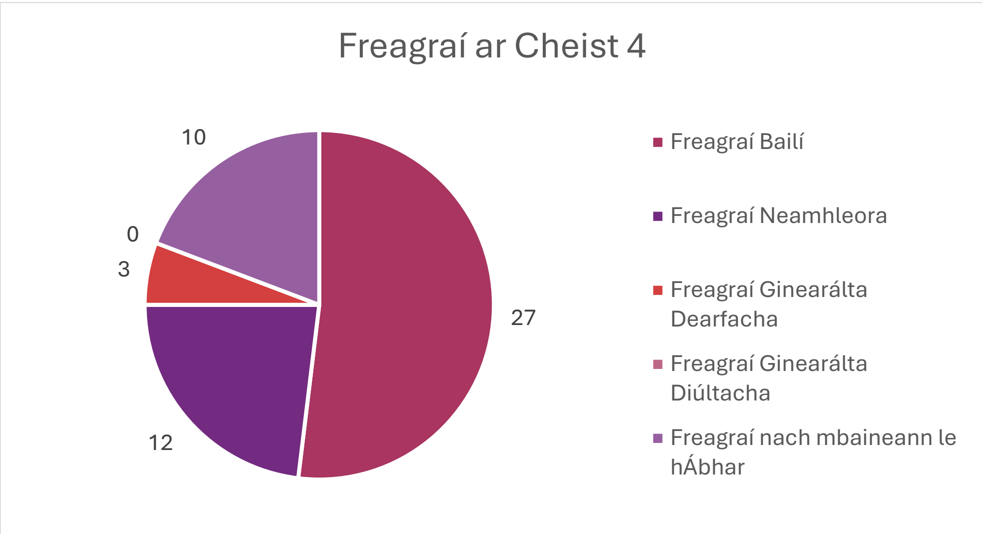

Tugtar léargas sa mír seo ar na 27 freagra bailí a tugadh, chomh maith le tagairtí a rinneadh do Mhórchuspóir 3 faoi na ceisteanna eile. Baineann formhór mór na bhfreagraí faoin gceist seo le bealaí le feasacht teanga a ardú:

Téama/Moladh	Líon Freagraí ina Luaitear é
Tacaíocht d'fheachtais feasachta teanga • Luaitear muintir na Gaeltachta agus baill de phobail mhionlaigh a úsáid sna feachtais	21

• Moltar leas a bhaint as tionchairí, réaltaí spóirt agus ceoil, Seachtain na Gaeilge, eagraíochtaí pobail, institiúidí cultúrtha chun tacú le feachtais feasachta • Spriocghrúpaí a luaitear sna freagraí: tuismitheoirí/cúramóirí, an pobal aontachtach, an lucht gnó, lánúineacha óga, inimircigh/pobail nua na hÉireann, daoine nach bhfuil acu ach an 'cúpla focal', an óige, polaiteoirí, státseirbhísigh, an pobal LADT+, daoine faoi mhíchumas • Príomhtheachtaireachtaí a luaitear sna freagraí: buntáistí an dátheangachais, buntáistí úsáid na Gaeilge do ghnó (luaitear GRADAIM agus QMharc), tógáil clainne le Gaeilge, *mythbusting* • Luaitear go gcaithfear úsáid na Gaeilge a spreagadh ar bhealach nach n-éascaíonn dioscúrsa ciníoch • Is gá comhairliúchán forleathan poiblí a dhéanamh le cinntiú go n-oibríonn na feachtais	
Na Meáin Chumarsáide: • Tábhacht an spóirt agus an cheoil ar TG4 chun dearcadh dearfach a chothú	3
Moltar deontais/scoláireachtaí a chur ar fáil do dhaoine le freastal ar ghearrchúrsaí Gaeltachta • Luaitear Oideas Gael	2
Tacaíocht do mhír 3.2: An Ghaeilge thar lear	2
Ba cheart níos mó poiblíochta a dhéanamh ar a bhfuil bainte amach ag Foras na Gaeilge agus ag eagraíochtaí eile Gaeilge agus Gaeltachta	2
Na Meáin Chumarsáide: • Caithfear caighdeán níos airde a bhaint amach sa bhfógraíocht Ghaeilge ar an raidió agus ar an teilifís	1

Ceist 5: An bhfuil moltaí agat maidir le Mórchuspóir 4 (rialachas Fhoras na Gaeilge)?

Fuarthas 47 freagra ar an gceist seo:

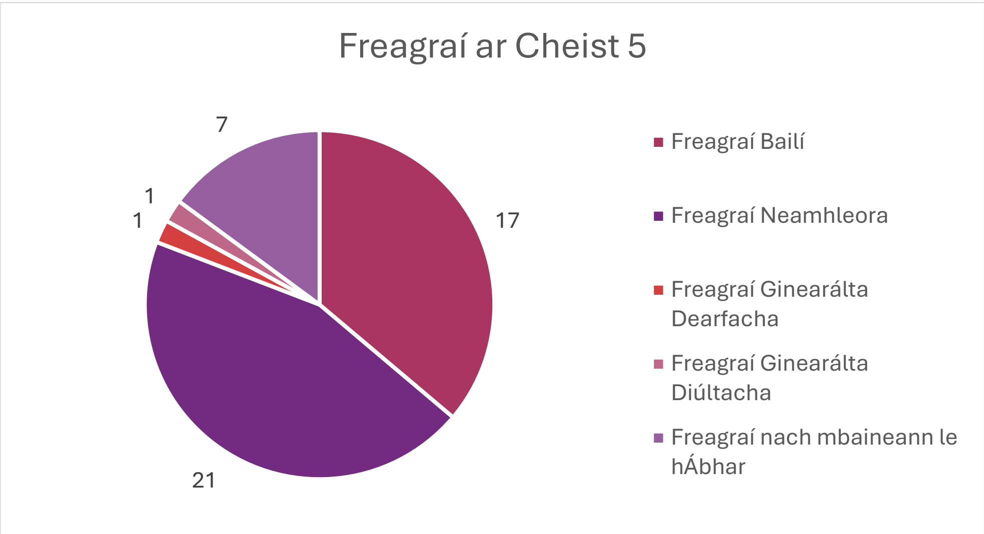

Tugtar léargas sa mír seo ar na 17 bhfreagra bhailí a tugadh, chomh maith le dhá thagairt a rinneadh do Mhórchuspóir 4 faoi na ceisteanna eile. Dírítear don chuid is mó ar an easpa maoinithe d'earnáil na Gaeilge:

Téama/Moladh	**Líon Freagraí ina Luaitear é**
Ba cheart níos mó acmhainní/infheistíochta a éileamh d'earnáil na Gaeilge • Luaitear go sonrach acmhainní don *Phlean Fáis* agus do SFLG	10
Tábhacht na trédhearcachta agus na freagrachta	6
Tá gá le tuilleadh pleanála straitéiseach agus comhordaithe idir Foras na Gaeilge agus eagraíochtaí agus grúpaí eile	2
Ba cheart go mbeadh ionadaíocht níos leithne ar bhord Fhoras na Gaeilge (luaitear réimse an luath-oideachais, na teicneolaíochta agus na forbartha pobail ach go háirithe)	1
Tacaíocht do chlár forbartha foirne	1
Athbhreithniú agus Monatóireacht: moltar suirbhéanna poiblí a úsáid chun monatóireacht a dhéanamh ar éifeacht imeachtaí, srl.	1
Is gá an tsamhail mhaoinithe agus struchtúr na heagraíochta a athbhreithniú	2
Tábhacht na teicneolaíochta	2